

B. Osobitná časť

K článku I (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov)

K § 293et ods. 1 až 4

S cieľom zmiernenia ekonomických dopadov na odvádzateľov poistného v dôsledku krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19 sa navrhuje odklad odvedenia poistného pre povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú SZČO a poistného, ktoré platí zamestnávateľ za obdobie marec 2020, a to do 31. júla 2020. Poistné, ktoré platí zamestnanec, a odvádza ho jeho zamestnávateľ, je zamestnávateľ naďalej povinný odvádzať v pôvodných termínoch splatnosti.

Táto výnimka sa bude týkať zamestnávateľov a povinne poistených SZČO, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac. Navrhuje sa, aby spôsob určenia poklesu čistého obratu a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu ustanovila vláda Slovenskej republiky nariadením.

Ďalej sa navrhuje, aby vláda Slovenskej republiky mohla nariadením ustanoviť ďalšie obdobie, na ktoré sa nebude vzťahovať pôvodná splatnosť poistného podľa § 143 zákona o sociálnom poistení. Ak zamestnávateľ alebo povinne poistená SZČO nezaplatia poistné za toto obdobie ani v termíne splatnosti určenom nariadením vlády, Sociálna poisťovňa im môže povoliť splátky tohto poistného bez úroku.

Ak zamestnávateľ a SZČO zaplatia toto poistné v novom termíne splatnosti, teda včas a v správnej výške, sankcie (penále) im nebudú plynúť.

Na plnenie niektorých povinností podľa § 231 zákona o sociálnom poistení platia lehoty a termíny podľa § 143 (napr. prihlasovanie zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, výkazy poistného je zamestnávateľ povinný vykonať/predložiť v „pôvodnej“ splatnosti). Inak Sociálna poisťovňa nebude mať k dispozícii aktuálne údaje o poistení zamestnancov, údaje o ich vymeriavacích základoch, čo by mohol byť problém pre posúdenie nároku na dávky sociálneho poistenia.

K § 293et ods. 5 až 7

Navrhuje sa, aby sa na účely posúdenia nároku na nemocenské dávky a dôchodkové dávky pri SZČO a na dôchodkové dávky pri zamestnancoch zamestnávateľa uvedeného v § 7 ods. 2 (napr. likvidátor) alebo zamestnancoch, ktorí sú štatutárnym orgánom zamestnávateľa a majú najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, alebo ktorí sú členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a majú najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, podmienka zaplata poistného, ktorého splatnosť sa z dôvodu krízovej situácie odložila (zákonom alebo nariadením) považovala počas trvania odkladu za splnenú. V prípade, ak nedôjde k zaplata predmetného poistného v ustanovenej predĺženej lehote, bude táto podmienka nespĺnená od vzniku nároku, čo znamená, že príjemca dávky bude musieť vrátiť priznanú dávku, resp. jej adekvátnu časť.

K článku II (zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K bodom 1 až 3

Z dôvodu opatrení, ktoré sa navrhujú vykonať v zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktoré súvisia s odkladom platenia poistného, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba, u ktorých v dôsledku krízovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19 a šírením koronavírusu SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky došlo k medziročnému poklesu čistého obratu alebo príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac, sa navrhuje vykonať legislatívno-technické úpravy ustanovení, ktoré sa týkajú splatnosti povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Nakoľko povinné príspevky sa platia a odvádzajú spolu s poistným, navrhujú sa zmeny v ustanoveniach definujúcich splatnosť povinných príspevkov (§ 28 ods. 1 až 3), a to všeobecným odkazom na zákon č. 461/2003 Z. z. Navrhovaná zmena nepredstavuje vecnú zmenu, lehoty splatnosti povinných príspevkoch zostávajú rovnaké, do budúca však akákoľvek zmena v splatnosti poistného sa bude rovnako uplatňovať aj na povinné príspevky, a to bez nutnosti zmeny ustanovení v zákone č. 43/2004 Z. z.

K článku III (zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K § 38ev

K odsekom 1 a 2

Predlžuje sa splatnosť preddavkov na poistné zamestnávateľa a samostatne zárobkovo činné osoby za mesiac marec 2020 (preddavky splatné v mesiaci apríl 2020) pre dotknutých zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činné osoby postihnuté krízovou situáciou v súvislosti s ochorením COVID-19. Povinnosť vykázať výšku preddavku v pôvodnom termíne ostáva zachovaná.

K odseku 3

Spôsob určenia poklesu čistého obratu podľa § 2 ods. 15 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve alebo poklesu príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov ustanoví nariadenie vlády podľa splnomocňovacieho ustanovenia uvedeného v zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

K odseku 4

Splnomocňovacie ustanovenie umožní vláde Slovenskej republiky ustanoviť odklad splatnosti preddavku na poistné aj na iné mesiace.

K článku IV (zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K § 87q

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 650/2004 Z. z. má zamestnávateľ povinnosť platiť príspevky za zamestnanca uvedeného v § 2 ods. 2 písm. b), t. j. za zamestnanca vykonávajúceho prácu zaradenú na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie alebo za zamestnanca, ktorý je tanečníkom alebo hudobným umelcom hrajúcim na dychový nástroj (ďalej len „riziková práca“). Podľa § 13 ods. 3 je zamestnávateľ povinný za zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu platiť a odvádzat' príspevky minimálne vo výške 2% z hrubej mzdy, pričom podrobnosti o platení príspevkov a lehota splatnosti príspevkov sú ustanovené v zamestnávateľskej zmluve.

Navrhuje sa odklad platenia týchto príspevkov u zamestnávateľa, u ktorého došlo k medziročnému poklesu čistého obratu alebo príjmov z podnikania o 40 % a viac, a to v dôsledku krízovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19 a šírením koronavírusu SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky. Navrhuje sa, aby odklad platenia týchto príspevkov kopíroval režim ustanovený pre poistné, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorý bude ustanovený v navrhovanom prechodnom ustanovení § 293et ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

K čl. V (účinnosť)

Vzhľadom na mimoriadnu naliehavosť sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť už dňom vyhlásenia.